

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a Péter Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Péter Csaba ügyvéd) által képviselt felperesnek a jogtanácsos által képviselt Országos Munkavédelmi és Munkaügyi Főfelügyelőség Elnöke alperes ellen közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt a Fővárosi Munkaügyi Bíróságon megindított és 15.M.5149/2009/7. számú ítélettel jogerősen befejezett perében az említett határozat ellen a felperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Munkaügyi Bíróság 15.M.5149/2009/7. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek - tizenöt nap alatt - 10.000 /tízezer/ forint felülvizsgálati eljárási költséget, valamint az államnak - felhívásra - 36.000 /harminchatezer/ forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

I n d o k o l á s :

Az alperes I. fokú hatósága munkaügyi ellenőrzést tartott a felperes foglalkoztató M., J. A. úti üzletében, melynek során - többek között - megállapította, miszerint a felperes 61 fő munkavállalóból 55 fő munkavállalót többműszakos munkaidőbeosztásban foglalkoztatott, de részükre az Mt. 146. § (2) bekezdésében előírtakat megsértve délutáni műszakpótlékot nem fizetett. Ezért ... számú határozatával - további, a felülvizsgálati eljárás tárgyát nem képező szabálytalanságok feltárása miatt is - 500.000 forint összegű munkaügyi bírság megfizetésére kötelezte.

A felperes fellebbezése folytán eljáró alperes ... számú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta.

Ezt követően a felperes a munkaügyi bírósághoz előterjesztett

keresetében a sérelmezett jogerős közigazgatási határozat felülvizsgálatát, és annak az elsőfokú határozatra is kiterjedő hatályon kívül helyezését kérte.

A felperes arra hivatkozott, hogy az áruházban alkalmazott munkaidő beosztás nem többműszakos munkarend, hanem ún. „lépcsőzetes munkakezdés”.

A Fővárosi Munkaügyi Bíróság 15.M.5149/2009/7. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította.

A megállapított tényállás szerint a felperes perbeli üzlete hétfőtől-szombathéig 8.00 órától 20.00 óráig, vasárnap 8.00 órától 18.00 óráig tart nyitva. A munkavállalókat a felperes a nyitva tartási időhöz igazodva több műszakban, jellemzően 8.00-tól 16.30-ig, 7.00-tól 15.30-ig, 10.00-tól 18.30-ig, 15.30-tól 20.00 óráig foglalkoztatta. A munkabeosztás hetenkénti váltakozását az ellenőrzés során lefényképezett munkaidő-beosztás és a jelenléti ívek, valamint a tanúk meghallgatásáról készített jegyzőkönyvek bizonyították.

A feltárt tényállás alapján a munkaügyi bíróság arra vont le jogkövetkeztetést, miszerint a többműszakos munkarend Mt. 117. § (1) bekezdés e) pontja szerinti valamennyi feltétele megvalósult, mivel a munkáltató napi üzemeltetési ideje meghaladta a munkavállalók napi teljes munkaidejét, így a munkavállalók egy napon belül csak egymást váltva végezhettek azonos tevékenységüket. A munkaügyi bíróság szerint a többműszakos munkarend és a műszakpótlék fizetési kötelezettség fennállta tekintetében nincs perbeli jelentősége annak, hogy az egyes műszakok részben egybeestek, így az egyes műszakokban dolgozó munkavállalók munkaidejük egy részében párhuzamosan végezték a munkájukat.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, melyben annak hatályon kívül helyezését és a munkaügyi bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára való kötelezését kérte.

A felperes érvelése szerint a perbeli esetben nem valósult meg a többműszakos munkarend Mt. 117. § (1) bekezdés e) pontja szerinti azon feltétele, hogy a munkavállalók egymást váltva végezzék azonos munkájukat. E körben arra hivatkozott, hogy az elsőfokú határozatban írt leggyakoribb munkakezdési és befejezési időpontokat alapul véve a munkavállalók 8 órás (a munkaközi szünetet figyelembe véve 8,5 órás) munkaidejükből 6, illetve 6,5 órában párhuzamosan végzik a munkát. Ezért a felperesi álláspont szerint megalapozottan nem állapítható meg, hogy munkaidejük „részben” egybe esik, és egymást váltva végzik a munkát, sokkal inkább az, hogy munkaidejük csak 1,5-2 órán át, vagyis kisebb

részeiben nem esik csak egybe, tehát lépcsőzetesen kezdik és fejezik be a munkát.

A felperes arra is hivatkozott, hogy a nála alkalmazott munkaidő-beosztás szerinti munkakezdési és befejezési időpontok nem állandóak, az elsőfokú határozat maga is tényként állapította meg, hogy a leggyakrabban alkalmazott munkaidő-beosztástól eltérő munkakezdési és befejezési időpontok is alkalmazásra kerülnek (pl. 12.00 órától 20.00 óráig, 11.45-től 20.00 óráig, 6.45-től 15.15-ig). A felperes szerint ezért sem állapítható meg, hogy a munkavállalók időszakonként rendszeresen váltják egymást, mert nem csak háromféle munkaidőben, hanem ennél több, a munkaidőkeretben személyenként és esetileg - a nyitva tartási időre és a forgalmi tapasztalatokra alapozva - meghatározott munkaidő kezdési és befejezési időpontokra beosztva párhuzamosan végzik munkájukat.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

Az Mt. 117. § (1) bekezdés e) pontja szerint többműszakos munkarend: ha a munkáltató napi üzemelési ideje meghaladja a munkavállaló napi teljes munkaidejét, és a munkavállalók időszakonként rendszeresen, egy napon belül egymást váltva végzik azonos tevékenységüket.

A felperes által nem vitatottan a nyitva tartási (üzemelési) ideje (hétfőtől szombatig 8.00 órától 20.00 óráig, vasárnap 8.00 órától 18.00 óráig) a napi teljes munkaidőt meghaladta. Az irányadó tényállás szerint a felperes munkavállalói rendszeresen, akár naponként változó, különböző munkaidő beosztásban dolgoztak. Ezért a munkaidejük nagyobb része - időszakonként változóan - vagy a délelőtti órákra (8.00 órától 14.00 óráig), vagy délutánra (14.00 órától 20.00 óráig) esett. Az ilyen módon nagyobbrészt délelőtt, illetve nagyobb részt délután munkát végzők munkaideje részben egy időre esett.

Mindezekre tekintettel megállapítható, hogy a jogerős közigazgatási határozat a felperes munkavállalóinak munkarendjét jogsértés nélkül minősítette többműszakos munkarendnek, ezért a munkaügyi bíróságnak a felperes keresetét elutasító érdemi döntése nem jogszabálysértő.

Minthogy a munkavállalók munkaidő beosztása bizonyítottan rendszeresen változott, fennállt esetükben az az életvitel szempontjából hátrányos körülmény, hogy időszakonként eltérő

időben, eltérő munkakezdési és munkabefejezési időponttal, eltérő napszakban kellett munkát végezniük.

Azon felperes által hivatkozott tény pedig, hogy a munkakezdési és munkabefejezési időpont azonos napszakokon belül is többféle lehetett, az életvitelt kedvezőtlenül érintő további körülménynek minősül, és a felperes ezzel a műszakpótlék fizetési kötelezettségét sikerrel nem vitathatta. A forgalomtól és egyéb feladattól függő lépcsőzetes munkakezdési időpont a munkavállaló szempontjából rendszeresen változó, változatos munkakezdési és munkabefejezési időpontot jelent.

Az egy munkanapon belüli váltás az eladó munkakörű munkavállalók között a munkaügyi bíróság helytálló megállapítása és az ítélezési gyakorlat szerint is megvalósult akkor is, ha napi munkaidejük részben (akár nagyobb részben is) egy időre esett, mivel az ún. ölelkező műszakok esetén is egymást követően végezték munkájukat a hosszabb üzemelési idő alatt (EBH 2006.1539.).

Mindezekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet – jogszabálysértés hiányában – a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A pervesztes felperest kötelezte a Pp. 78. § (1) bekezdésének alkalmazásával az alperes felülvizsgálati eljárási költsége, valamint az állam javára felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése szerint.

Budapest, 2011. október 26.

Dr. Tálné dr. Molnár Erika s.k. a tanács elnöke, Dr. Stark Marianna s.k. előadó bíró, Dr. Földényi Gyuláné s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

bírósági tisztviselő